

KARTA PRACY
DO SCENARIUSZA
DO TEMATU NR 24

Temat lekcji: Analiza wybranego problemu moralnego z wykorzystaniem pojęć i twierdzeń poznanych teorii etycznych.

Cele główne:

1. wiedza: utrwalanie wiedzy na temat pojęć i twierdzeń wybranych teorii i stanowisk etycznych: utylitaryzm J.S. Milla jako teoria konsekwencjalistyczna, etyka I. Kanta jako teoria deontologiczna.
2. kompetencje kluczowe:
  - 1) rozwijanie kompetencji w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
  - 2) rozwijanie kompetencji osobistych, społecznych oraz umiejętności uczenia się.
    - a) umiejętności: ćwiczenie umiejętności definiowania, doskonalenie umiejętności analizowania problemów moralnych z wykorzystaniem teorii etycznej, doskonalenie umiejętności współpracy;
    - b) postawy: rozwijanie wrażliwości aksjologicznej, uczciwości, sumienności (pracowitości), refleksyjności.

Cele szczegółowe – uczeń:

- 1) podaje poprawną definicję ściągania;
- 2) wykorzystując pojęcia i twierdzenia poznanych teorii etycznych, formułuje moralną ocenę ściągania;
- 3) współpracuje z innymi uczestnikami zajęć w ramach metody studium przypadku oraz wdraża się do pracy tą metodą;
- 4) projektuje i pisze esej na temat: w wybranym tekście kultury zidentyfikuj problem moralny i rozważ go w świetle wybranej koncepcji etycznej.

1. Zadanie edukacyjne nr 1

Podaj poprawne definicje następujących terminów: konsekwencjalizm, deontologizm, ściąganie („szkolne”). Wykorzystaj klasyczny model definicji (przez podanie rodzaju najbliższego i różnicy gatunkowej).

- 1) konsekwencjalizm – .....
- 2) deontologizm – .....
- 3) ściąganie – .....

2. Zadanie 2. Studium przypadku (zakłada się, że uczniowie znają tę metodę).

Przypadek

Od dwóch miesięcy pełnisz funkcję dyrektora prywatnego Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kotarbińskiego. Misją szkoły jest krzewienie kultury logicznej oraz troska o optymalny rozwój uczniów, czego szczególnym wyrazem jest rzeczywista praca nad kształtowaniem postaw moralnych.

Zapoznałeś się z interesującym dokumentem poświęconym problemowi nieuczciwości we współczesnej polskiej szkole („Raport: uczciwość w szkole”). Z raportu tego wiesz, że ok. 19% uczniów szkół ponadpodstawowych uznaje ściąganie za działanie moralnie słuszne, ok. 17% za raczej moralnie słuszne, 29% za raczej moralnie niesłuszne, a ok. 35% za moralnie niesłuszne¹. Na podstawie tych danych wnioskujesz, że prawdopodobnie mniej niż połowa przyszłych pierwszoklasistów jest w pełni przekonana o moralnej niesłuszności ściągania.

Do końca wakacji pozostał ostatni tydzień, a Ty dopracowujesz strategię pracy edukacyjnej szkoły na nowy rok szkolny. Twoje filozoficzne wykształcenie oraz взгляд ma znakomitego patrona szkoły przesądzają o tym, że opracowywana przez Ciebie strategia musi mieć wyrazisty etyczny rys.

Instrukcja (dla ucznia)

Opis przypadku (wersja I dla „konsekwencjalisty”):

Jako dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kotarbińskiego przygotowujesz swoje pierwsze przemówienie na inaugurację roku szkolnego. Ważna jego część ma być poświęcona zaprezentowaniu misji szkoły, w szczególności zaś roli uczciwości w życiu każdego członka wspólnoty szkolnej. W tym kontekście jednoznacznie odnosisz się do rozpowszechnionej w szkołach praktyki ściągania. Jesteś przekonany konsekwencjalistą i w duchu tej strategii etycznej piszesz fragment przemówienia dotyczący ściągania.

Opis przypadku (wersja II dla „deontology”):

Jako dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kotarbińskiego przygotowujesz swoje pierwsze przemówienie na inaugurację roku szkolnego. Ważna jego część ma być poświęcona zaprezentowaniu misji szkoły, w szczególności zaś roli uczciwości w życiu każdego członka wspólnoty szkolnej. W tym kontekście jednoznacznie odnosisz się do rozpowszechnionej w szkołach praktyki ściągania. Jesteś przekonany deontologią i w duchu tej strategii etycznej piszesz fragment przemówienia dotyczący ściągania.

---

¹ Podane liczby za: „Raport. Uczciwość w szkole”. Raport ten powstał na podstawie badań zrealizowanych w 2011 r. na grupie ponad 6,5 tys. uczniów. Właścicielem praw autorskich do „Raportu” jest: Zadanie.pl. Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Zadania szczegółowe do wykonania w ramach zaprezentowanego studium przypadku:

- 1) Przygotuj się do napisania części przemówienia do pierwszoklasistów i ich rodziców, które będzie poświęcone zaprezentowaniu Twojego stanowiska dot. praktyki ściągania;
  - a) podaj definicję ściągania;
  - b) przedstaw fakty dotyczące praktyki ściągania (w przypadku pracy w grupie złożonej z więcej niż dwóch osób zadanie to może opracować jedna z osób na podstawie dokumentu: „Raport: Uczciwość w szkole”²);
  - c) przedstaw misję szkoły oraz wyjaśnij, jak się ma do misji szkoły praktyka ściągania;
  - d) sformułuj moralną ocenę ściągania;
  - e) przedstaw:
    - konsekwencjalistyczne uzasadnienie oceny ściągania (wersja I. – jedna część klasy)
    - deontologiczne uzasadnienie oceny ściągania (wersja II. – druga część klasy)
  - f) przywołaj wybrane przepisy z zakresu prawa oświatowego i zinterpretuj je w świetle zaprezentowanej misji szkoły oraz stosunku do praktyki ściągania (w przypadku pracy w grupie kilkuosobowej, zadanie to może opracować jedna z osób na podstawie wybranych przepisów z dwóch kluczowych ustaw z zakresu rodzimego prawa oświatowego)³;
  - g) przedstaw pomysły wpisujące się w zarysowaną strategię pracy szkoły – np. zaprosz uczniów do współpracy nad tworzeniem kodeksu etycznego ucznia i nauczyciela LO im. T. Kotarbińskiego;
  - h) inne pomysły
- 9) Napisz część przemówienia, o którym była mowa w opisie przypadku.

---

² Zob. [4e5e835f6a45a_z.pdf \(polskatimes.pl\)](#)

³ Zob. Rozdział II w: [Ustawa - Karta Nauczyciela, tekst ujednolicony na 08-03-2021 \(vulcan.edu.pl\)](#) oraz [Ustawa - Prawo oświatowe, tekst ujednolicony na 08-03-2021 \(vulcan.edu.pl\)](#).